

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับ
การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง *

THE RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND THE PROMOTION OF BLENDED LEARNING
MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE OF SINGBURI ANGTHONG

วันศิริ สมบุญ, พร่อมไพโล บัวสุวรรณ, วรณวิศา สีนุสรณ์ คล้ายจำแลง

Wansiri Somboon, Prompilai Bausuwan, Wanwisa Suebnusorn Klaijumlang

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kasetsart University Author

Corresponding Author E-mail: pum_ppk@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2. ศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษามี 112 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม g*power 82 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.985 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the level of innovative leadership of school administrators, 2. To study the level of promoting integrated learning management of school administrators, and 3. To study the relationship between innovative leadership of school administrators and the promotion of blended learning management in secondary school under the Office of Secondary Education Service Area Office of Singburi Angthong in Angthong Province. This research was a quantitative research. The total population was 112 persons. The sample used to be the subject group leader. The number of subjects was determined by using g*power program, 82 people in the second semester. 2022 academic year and using simple random sampling. The Questionnaire of Rating Scale was used as a tool and the reliability of the tool was level of 0.985. The statistics of Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Pearson Correlation Coefficient were also used in this research for data analysis.

The research findings were as follows: 1. The level of innovative leadership of school administrators was indicated at a high level, 2. The level of promoting the blended learning management of school administrators was found at the evaluation level of more, and 3. The relationship between innovative leadership of school administrators and the promotion of blended learning management of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office of Singburi Angthong in Angthong Province had shown an overall positive correlation at a high level with statistically significant value of 0.01.

Keywords: Innovative Leadership; School Administrators; Promoting Blended Learning Management

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี จากการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน

พ.ศ. 2565 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565) ช่วงระหว่างปี 2561-2565 พบว่า ประเทศไทย มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 56.8 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 86.6 ในปี 2565 จาก 36.0 ล้านคน เป็น 56.7 ล้านคน และส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันทางธุรกิจ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมอย่างพลิกสถานการณ์ผัน เหล่านี้เรียกว่า VUCA WORLD ทำให้ องค์กรต่าง ๆ ได้รับผลกระทบ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งรัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมของประเทศไทย คือ ประเทศไทย 4.0 (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560) สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็น พลังขับเคลื่อนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าไทยแลนด์ 4.0 และยกระดับคุณภาพ ทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0 (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) รวมทั้งนโยบายและจุดเน้นของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม มีบทบาทในฐานะผู้นำนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนการกำหนดนโยบายการพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมเป็นฐาน จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของ watt (2002); Pollock (2008); Horth & Vehar (2012); George (2012); ขวัญชนก โตนาค (2556); เวียงวิวรรณ์ ทำทูล (2557); อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์ (2558); จุฑาทิพย์ ชนะเคน (2559); จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560); จุมพล อินทรศร (2561); อนุชิต โฉมศรี (2563) และวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563); สมพงษ์ เชือกพรหม (2564) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2. การคิดสร้างสรรค์ 3. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5. การบริหารความเสี่ยงและ 6. การสร้าง บรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

VUCA World ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 -2564 เป็นต้น ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้หลายโรงเรียน ไม่สามารถเปิดการจัดการเรียนการสอนปกติในรูปแบบ (On Site) (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) และปรับรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นแทน เช่น Online, On-demand, On-Air หรือ On-hand เป็นต้น โดยให้นักเรียนเรียนที่บ้าน ส่งผลทำให้ ผู้เรียนเกิดการสูญเสียการเรียนรู้ (Learning loss)

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน เป็นยุคที่มีการเรียนรู้ที่เปิดกว้างมากยิ่งขึ้นมีหลากหลาย รูปแบบวิธีการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองทุกที่ทุกเวลาและทันสมัย สะดวก รวดเร็วการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ ผสมผสานโมดูล การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเป็นลักษณะของการผสมผสานการ เรียนทางไกล ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to face)

ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังจากการบรรยายในชั้นเรียนปกติ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของ Carman (2005) ประกอบไปด้วย 5 ประการ ดังนี้ 1. เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน 2. เนื้อหาแบบออนไลน์ 3. การทำงานร่วมกัน 4. การวัดและประเมินผล 5. ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ทั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสาน (Bonk & Graham, 2004) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนทั้งด้านรูปแบบการเรียน ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ถึงแม้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะมีทิศทางแนวโน้มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้นแต่การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ยังคงมีความสำคัญ สำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยแก้ไขปัญหาภาวะการเรียนรู้ที่ถดถอย ลดช่องว่างการเรียนรู้ ลดความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น เพราะการเรียนรู้ไม่ได้อยู่แค่ในห้องเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับการส่งเสริมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ซึ่งประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง 14 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 112 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโปรแกรม g*power จำนวนทั้งหมด 11 โรงเรียน 82 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่แก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้อง ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ใช้การหาค่า Index Of Item-Objective Congruence : IOC ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของอัลฟาของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ 0.985 และเมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปร พบว่าตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.975 และตัวแปรการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.971

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากประธานโครงการปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 11 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน 82 ฉบับ จากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับมา 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบ และคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนด เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน วิเคราะห์ภาพรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.49	0.52	มาก	2
2. การคิดสร้างสรรค์	4.47	0.50	มาก	4
3. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.54	0.52	มากที่สุด	1
4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.48	0.53	มาก	3
5. การบริหารความเสี่ยง	4.42	0.55	มาก	6
6. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.43	0.55	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.47	0.49	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม มีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สามารถลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ ดังนี้ 1. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด 2. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก 3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก 4. ด้านการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก 5. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก และ 6. ด้านการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก

2. ระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

	รายการ		S.D.	ระดับ	อันดับ
1.	เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน	4.28	0.62	มาก	5
2.	เนื้อหาแบบออนไลน์	4.61	0.44	มากที่สุด	2
3.	การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.47	0.59	มาก	4
4.	การวัดและประเมินผล	4.62	0.45	มากที่สุด	1
5.	ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้	4.47	0.55	มาก	3
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.49	0.43	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน มีพฤติกรรมการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ 1. การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด 2. เนื้อหาแบบออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด 3. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 4. ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 5. เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง

ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน					
	เหตุการณ์ หรือ ปรากฏการณ์ ปัจจุบัน	เนื้อหา แบบ ออนไลน์	การทำงาน ร่วมกัน	การวัดและ ประเมินผล	ทรัพยากร แหล่ง เรียนรู้	การส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ แบบผสมผสาน โดยรวม
1. การมีวิสัยทัศน์การ เปลี่ยนแปลง	0.459**	0.517**	0.753**	0.640**	0.554**	0.719**
2. การคิดสร้างสรรค์	0.458**	0.607**	0.696**	0.690**	0.621**	0.749**
3. การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม	0.414**	0.572**	0.704**	0.646**	0.476**	0.685**
4. การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร	0.534**	0.524**	0.710**	0.572**	0.582**	0.724**

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน					
	เหตุการณ์ หรือ ปรากฏการณ์ ปัจจุบัน	เนื้อหา แบบ ออนไลน์	การทำงาน ร่วมกัน	การวัดและ ประเมินผล	ทรัพยากร แหล่ง เรียนรู้	การส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้ แบบผสมผสาน โดยรวม
5. การบริหาร ความเสี่ยง	0.454**	0.495**	0.665**	0.636**	0.548**	0.687**
6. บรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	0.454**	0.495**	0.665**	0.636**	0.548**	0.687**
โดยรวม	0.497**	0.574**	0.751**	0.684**	0.596**	0.761**

** ความสัมพันธ์ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทองในภาพรวมมีความสัมพันธ์ต่อกันเชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับสูง 3 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับดังนี้ การคิดสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อยู่ในระดับสูง การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับสูง การบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม อยู่ในระดับปานกลาง และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมมีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาในยุค VUCA WORLD ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงสามารถเข้าถึงปัญหา และค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ ๆ ได้ ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความฉลาดทางนวัตกรรม เพื่อช่วยให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น และช่วยให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร มีการโน้มน้าวใจผู้ตามให้ทุกคนในทีมเป็นหนึ่งเดียวกัน มีใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีมร่วมมือร่วมใจกัน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

ซึ่งสอดคล้องกับ Sharma (2008) ที่กล่าวว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรมจะต้องมีอิทธิพลเพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการบริหารงานที่ยืดหยุ่นทั้งงานและคนให้สอดคล้องกัน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ Ailin & Lindgren (2008) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมที่สนับสนุนให้องค์การมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำนวัตกรรมต้องมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ด้านนวัตกรรมและต้องส่งเสริมและเชื่อว่านวัตกรรมเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชิต โฉมศรี (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน โดยภาพรวมมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติสูงสุด

2. ระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา-2019 ซึ่งทำให้ครูมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้มาเป็นรูปแบบผสมผสานมากยิ่งขึ้น ดังนั้นรูปแบบของการวัดและประเมินผลจะต้องมีการปรับให้มีการยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทตามสภาพจริงของผู้เรียนด้วย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการลดภาระการเรียนรู้ที่ถดถอยของผู้เรียนและตอบสนองการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัชรา วาณิชวดีน (2560) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ช่วยสร้างความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ เพราะทำให้ผู้เรียนบริหารจัดการตารางเรียนของตนเองได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonk & Graham (2006) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสานเป็นระบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายในการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Carman (2005) ที่กล่าวว่าการเรียนแบบผสมผสานเป็นการผสมทฤษฎีการเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลธิดา พุ่งคาใน (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานในวิถี New Normal Blended Learning in a New Normal ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นรูปแบบการเรียนอีกทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทยที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดีและกำลังได้รับความนิยมกันมากขึ้นในวงการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงษ์ กล่อมปัญญา (2561) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาแบบผสมผสานตามแนวคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อน

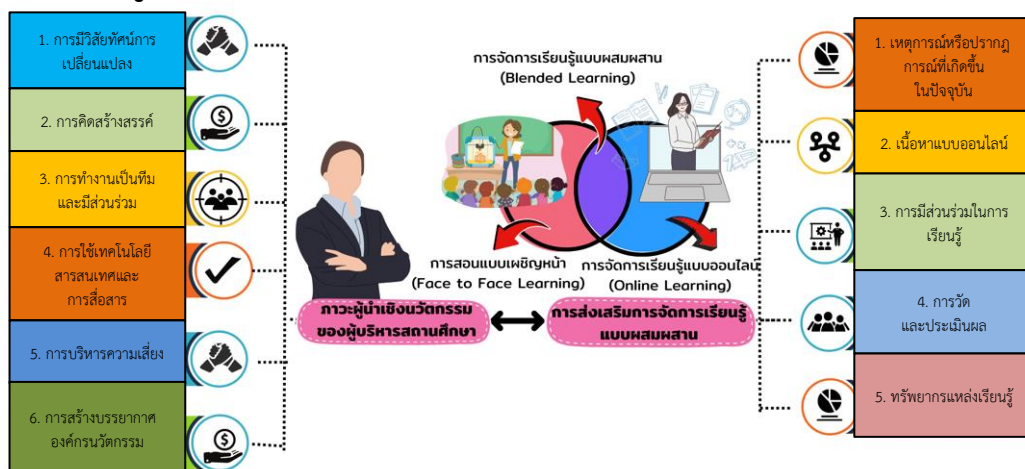
เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Perez (2011) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากประสบการณ์การเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้วิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานมีผลกระทบเชิงบวกในการลดอัตราการลาออกกลางปี และการปรับปรุงคะแนนในการสอบของนักศึกษา ทำให้เกิดมิติทางการเรียนรู้และยังช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้

3. จากการวิจัยพบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ต่อกันเชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดอ่างทองมีความเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับสูง โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะปฏิบัติตนเองเป็นแบบอย่าง ริเริ่มและส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปในยุค VUCA WORLD ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพล อินทรศร (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานครกับการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัลที่เป็นสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการส่งเสริมการใช้สื่อ ดิจิทัลที่เป็นสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของกนิษฐา พูลลาภ (2562) ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีการตั้งคำถามซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าหาความรู้อย่างอิสระเพื่อนำไปสร้างสรรค์นวัตกรรม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี สนุกสนาน ส่งผลให้มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนมีระดับความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูง และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Minaz & Melanie (2019) ได้วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบผสมผสานในวิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่เรียนผ่านการเรียนรู้แบบผสมผสานมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบตัวต่อตัว การเรียนรู้แบบผสมผสานมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ubaidillah (2018) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำ

เชิงนวัตกรรมนั้นช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ได้อย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท และหน้าที่ต่อการบริหารการศึกษาโดยตรง ในเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและยกระดับคุณภาพ การศึกษา ขึ้นอยู่กับผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและจัดโครงสร้างการศึกษาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมมีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สามารถลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ ดังนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ

2. การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง ใน จังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านเนื้อหาแบบออนไลน์ อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่

ด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ และด้านเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของโรงเรียนมัธยม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดบุรีรัมย์ อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ต่อกันเชิงบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับสูง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ การคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษายังมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงที่มากเท่าใด ย่อมส่งผลต่อความสัมพันธ์เชิงบวกกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน ประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์กำกับติดตามอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดบุรีรัมย์ อ่างทอง ในจังหวัดอ่างทอง ควรเสริมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ On Air เช่น การเรียนผ่านการถ่ายทอดสด DLTV สำหรับนักเรียนที่สามารถเรียนผ่านทาง TV มีกล่องรับสัญญาณเพื่อเสริมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรริเริ่มนำสิ่งแปลกใหม่ มาพัฒนา หรือปรับปรุงยุคต่อกับกระบวนการบริหารงาน โดยนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา สร้างรูปแบบทางเลือก ให้ครูมีอิสระในการเลือกแนวทางการบริหารใหม่ๆ และนำความรู้เดิมมาต่อยอด สร้างเป็นนวัตกรรม การบริหารที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่กระทบต่อวงการศึกษอย่างทัน่วงที

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรศึกษาหาแนวทางการบริหารความเสี่ยงในรูปแบบใหม่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มากขึ้น

2. ผู้วิจัยควรศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น

3. ผู้วิจัยควรศึกษาปัจจัยด้านความคิดสร้างสรรค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อต่อยอดงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา พูลลาภ. (2562). การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานสำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กุลธิดา พุงคาใน. (2564). การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ในวิถี New Normal Blended Learning in a New Normal. *วารสารครุศาสตร์*, 15(1), 29-50.
- ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร สถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จักรพงษ์ กล่อมปัญญา. (2561). การจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาแบบผสมผสานตามแนวคอน สตรัคชันนิซึมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 19(2), 76- 90.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุมพล อินทรสร. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร การส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัลที่เป็นสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรา วาณิชชิน. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำ: จากทฤษฎีสู่แนวทางปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).* ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพงษ์ เชือกพรหม. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). สพฐ. แจงเลือกวิธีเรียนได้หลายแบบหากไม่พร้อมเรียนออนไลน์. สืบค้น 23 ตุลาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/KWmqf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *การสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1)*. สืบค้น 23 มีนาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/VH6T7>
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). *การบริหารการศึกษาเพื่อร่วมสร้างประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชิต โฉมศรี. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนุสรุ สุวรรณวงศ์. (2558). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน* (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ailin, M. & Lindgren, P. (2008). Conceptualizing Strategic Innovation Leadership for Competitive Survival and Excellence. *Journal of Knowledge Globalization*, 1(1), 87-107.
- Bonk. C. J. & Graham C.R. (2006). *The handbook of blended learning: global perspectives, local designs*. San Francisco: Pfeiffer.

- Carman, J. M. (2005). *Blended Learning Design: Five Keys Ingredients*. Retrieved May 31, 2022, from <https://shorturl.asia/YohmS>
- George. (2012). Innovation for inclusive growth : Towards a theoretical framework and a research Agenda. *Journal of Management Studies*, 49(4), 661-683.
- Horth, D. M. & Vehar, J. (2012). *Becoming A Leader Who Fosters Innovation*. Greensborough: Center for Creative Leadership.
- Minaz & Melanie. (2019). Blended Learning in Middle School Math. *Journal of Online Learning Research*, 5(1), 49-64.
- Perez. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Journal Computers & Education*, 56(3), 818-826.
- Pollock, A. (2008). *Pharmaceutical meaning-making beyond marketing: Racialized subjects of generic thiazide*. Belmont, CA: Cengage/Wadsworth.
- Sharma, P. (2008). *Innovative-Leadership*. Retrieved May 31, 2022, from <https://shorturl.asia/zZMK1>
- Ubaidillah, M. F. (2018). Uncovering English teachers' beliefs of English as an international Language. *Korea TESOL*, 14(2), 139-152.
- Watt, D. (2002). *How innovation occurs in high schools within the network of innovativeschools: The four pillars of innovation research project*. Retrieved May 31, 2022, from <https://shorturl.asia/yw2N6>

